

SOẠN BÀI CÁCH DẪN TRỰC TIẾP VÀ CÁCH DẪN GIÁN TIẾP

Soạn bài cách dẫn trực tiếp và cách dẫn gián tiếp của Đọc Tài Liệu giúp bạn ôn tập kiến thức và trả lời câu hỏi trang 53 đến 55 SGK Ngữ văn 9 tập 1.

Tài liệu **hướng dẫn soạn bài Cách dẫn trực tiếp và cách dẫn gián tiếp** được biên soạn giúp các bạn nắm vững các kiến thức quan trọng của bài học qua 2 phần sơ lược kiến thức cơ bản và gợi ý trả lời các câu hỏi trong sách giáo khoa.

Cùng tham khảo:

I. KIẾN THỨC CƠ BẢN

- Có hai cách dẫn lời hoặc ý của một người, một nhân vật nào đó: dẫn trực tiếp và dẫn gián tiếp.
- Dẫn trực tiếp là nhắc lại nguyên vẹn (không sửa đổi) lời nói hay ý nghĩ của người hoặc nhân vật, sử dụng dấu hai chấm (:) để ngăn cách phần được dẫn, thường kèm theo dấu ngoặc kép ("...").
  - Dẫn gián tiếp là nhắc lại lời nói hay ý nghĩ của người hoặc nhân vật, có điều chỉnh cho thích hợp, không dùng dấu hai chấm, dấu ngoặc kép.

Trong cả hai cách dẫn trên đều có thể dùng thêm rằng hoặc là để ngăn cách phần được dẫn với phần lời của người dẫn.

II. GỢI Ý TRẢ LỜI CÂU HỎI SGK

Phân tiếp theo, Đọc Tài Liệu giới thiệu đến các bạn những gợi ý trả lời các câu hỏi tại trang 53 đến trang 55 trong sách giáo khoa Ngữ Văn 9 tập 1.

CÁCH DẪN TRỰC TIẾP

Đọc đoạn trích sau (trích từ truyện ngắn Lặng lẽ Sa Pa của Nguyễn Thành Long) - SGK và trả lời câu hỏi:

1 - Trang 53 SGK

Trong đoạn trích (a), bộ phận in đậm là lời nói hay ý nghĩ của nhân vật nào? Nó được ngăn cách với bộ phận đứng trước bằng những dấu gì

Trả lời

Phần in đậm ở ví dụ (a) là lời nói, vì trước đó có từ nói trong phần lời của người dẫn. Nó được tách ra khỏi phần câu đứng trước bằng dấu hai chấm và dấu ngoặc kép.

2 - Trang 53 SGK

Trong đoạn trích (b), bộ phận in đậm là lời nói hay ý nghĩ của nhân vật nào? Nó được ngăn cách với bộ phận đứng trước bằng những dấu gì?

Trả lời

Phần câu in đậm là ý nghĩ, vì trước đó có từ nghĩ. Dấu hiệu tách hai phần câu cũng là dấu hai chấm và dấu ngoặc kép.

3 - Trang 53 SGK

Trong cả hai đoạn trích, có thể thay đổi vị trí giữa bộ phận in đậm với bộ phận đứng trước nó được không? Nếu được thì hai bộ phận ấy ngăn cách với nhau bằng những dấu gì?

Trả lời

Có thể thay đổi vị trí của hai bộ phận. Trong trường hợp ấy, hai bộ phận ngăn cách với nhau bằng dấu ngoặc kép và dấu gạch ngang.

- Phần in đậm trong ví dụ (a) là lời nói, vì có từ bao. Phần này được tách ra khỏi phần đứng trước bằng dấu hai chấm và dấu ngoặc kép.

- Phần in đậm trong ví dụ (b) là ý nghĩ, vì có từ nghĩ của người dẫn. Dấu hiệu là dấu hai chấm và dấu ngoặc kép.

Hai ví dụ trên là lời dẫn trực tiếp.

CÁCH DẪN GIÁN TIẾP

Đọc đoạn trích và trả lời câu hỏi (...)

1 - Trang 54 SGK

Trong đoạn trích (a), bộ phận in đậm là lời nói hay ý nghĩ? Nó có được ngăn cách với bộ phận đứng trước bằng dấu gì không?

Trả lời

Phần in đậm trong ví dụ (a) là lời nói, vì có từ khuyên. Trước phần này có thể đặt thêm từ rằng hoặc từ là sau từ nó.

2 - Trang 54 SGK

Trong đoạn trích (b), bộ phận in đậm là lời nói hay ý nghĩ? Nó có được ngăn cách với bộ phận đứng trước bằng dấu gì không?

Trả lời

Phần in đậm trong ví dụ (b) là ý nghĩ, vì có từ hiểu trong lời dẫn của người trước đó. Giữa phần ý được dẫn và phần lời của người dẫn có từ rằng. Có thể thay từ là vào vị trí của từ rằng trong trường hợp này.

LUYỆN TẬP

1 - Trang 54 SGK

Tìm lời dẫn trong những đoạn trích (trích từ truyện ngắn Lão Hạc của Nam Cao. Cho biết đó là lời nói hay ý nghĩ được dẫn, là lời dẫn trực tiếp hay gián tiếp? [...])

Trả lời

- Đoạn (a): Phần trong ngoặc kép ("*A! lão già... thế này à?*") là lời dẫn trực tiếp - dẫn lời (qua ý nghĩ của nhân vật gắn cho con chó).
- Đoạn (b): Phần trong ngoặc kép ("*Cái vườn... còn rẻ cả...*") là lời dẫn trực tiếp - dẫn ý.

2 - Trang 54 SGK

Viết một đoạn văn nghị luận có nội dung liên quan đến một trong ba ý kiến dưới đây. Trích dẫn ý kiến đó theo hai cách: dẫn trực tiếp và dẫn gián tiếp.

Gợi ý trả lời

Em tự chọn một trong ba ý kiến đã cho để viết một đoạn văn có dẫn ý kiến đó theo cách trực tiếp và một đoạn văn dẫn ý kiến đó theo cách gián tiếp.

Ví dụ

• Ý kiến (a):

- Dẫn theo cách trực tiếp: Trong Báo cáo Chính trị tại Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ II của Đảng, chủ tịch Hồ Chí Minh đã nói: "Chúng ta phải ghi nhớ... của một dân tộc anh hùng".
- Dẫn theo cách gián tiếp: Trong Báo cáo Chính trị tại Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ II của Đảng, Chủ tịch Hồ Chí Minh dạy rằng chúng ta phải ghi nhớ... của một dân tộc anh hùng.

• Ý kiến (b):

- Dẫn theo cách trực tiếp: Khi nói về đức tính giản dị của Bác, Thủ tướng Phạm Văn Đồng nhận định: "*Giản dị trong đời sống, trong quan hệ với mọi người, trong tác phong, Hồ Chủ tịch cũng rất giản dị trong lời nói và bài viết, vì muốn cho quần chúng nhân dân hiểu được, nhớ được, làm được*".
- Dẫn theo cách gián tiếp: Thủ tướng Phạm Văn Đồng cho rằng Bác Hồ là một con người sống rất giản dị, giản dị trong đời sống, trong quan hệ với mọi người, trong tác phong, trong cả lời nói và bài viết, vì muốn nhân dân hiểu được, nhớ được, làm được.

• Ý kiến (c):

- Dẫn theo cách trực tiếp: Ông Đặng Thai Mai khẳng định: "*Người Việt Nam ngày nay có lí do đầy đủ và vững chắc để tự hào với tiếng nói của mình*".

- Dẫn theo cách gián tiếp: Nhà nghiên cứu Đặng Thai Mai khẳng định rằng người Việt Nam ngày nay có lí do đầy đủ và vững chắc để tự hào với tiếng của mình.

3 - Trang 55 SGK

Hãy thuật lại lời nhân vật Vũ Nương trong đoạn trích sau đây theo cách dẫn gián tiếp.

Gợi ý trả lời

Trước hết, em cần xác định lời thoại trong đoạn văn là ai nói với ai, đối tượng được nói tới trong lời thoại là ai. Sau đó, em diễn đạt bằng cách thêm vào những thành phần câu, dấu câu thích hợp để hoàn chỉnh. Chú ý lời thoại của Vũ Nương. Đây là lời nói trực tiếp.

Chẳng hạn, em có thể viết lại theo cách dẫn gián tiếp: *Hôm sau, Linh Phi lấy một cái túi bằng lụa tía, đựng mười hạt minh châu, sai sứ giả Xích Hồn đưa Phan ra khỏi nước, Vũ Nương nhân đó cũng đưa gửi một chiếc hoa vàng và dặn Phan nói hộ với chàng Trương rằng nếu chàng còn nhớ đến chút tình xưa nghĩa cũ, thì xin lập một đàn giải oan ở bến sông, đốt cây thần chiếu xuống nước, nàng sẽ trở về.*

GHĨ NHỚ

Có hai cách dẫn lời nói hay ý nghĩ (lời nói bên trong) của một người, một nhân vật:

- **Dẫn trực tiếp**, tức là nhắc lại nguyên văn lời nói hay ý nghĩ của người hoặc nhân vật; lời dẫn trực tiếp được đặt trong dấu ngoặc kép.

- **Dẫn gián tiếp**, tức là thuật lại lời nói hay ý nghĩ của người hoặc nhân vật, có điều chỉnh cho thích hợp lời dẫn gián tiếp không đặt trong dấu ngoặc kép.

// Mong rằng nội dung của bài **hướng dẫn soạn bài cách dẫn trực tiếp và cách dẫn gián tiếp** này sẽ giúp các bạn ôn tập và nắm vững các kiến thức quan trọng của bài học. Chúc bạn luôn đạt được những kết quả cao trong học tập.